

УТВЪРДИЛ:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Геолого-географски

Специалност: (код и наименование)

Г	Г	А	0	1	0	1	1	7
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Магистърска програма: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

Г	5	0	9
---	---	---	---

(код и наименование)

Средиземноморско културно-цивилизационно пространство

Преподаватели: доц. д-р Николай Попов

Асистент: гл. ас. д-р Ивайло Стаменков

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	15
	Практически упражнения (хоспетиране)	15
Обща аудиторна заетост		60
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	30
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	30
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	25
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	25
9.	Практически изпит	
10.		
11.		
12.	Изпит (защита на курсов проект)	50

Анотация на учебната дисциплина:

Главната цел на курса е насочена към овладяването на задълбочени познания за географската организация на Средиземноморския регион. Неговата актуалност се определя от културно-историческата значимост на Средиземноморието и интегриращата му роля за развитието на съвременния свят, огромния му природоресурсен и икономически потенциал, интензитета на геополитически проблеми, както и от непосредствената близост на България до него.

Курсът е съставен от три част – теоретична, обща и регионална. В теоретичната част се обръща внимание на единния характер на географската наука и необходимостта от междудисциплинарен синтез на географията с историята, философията и културологията, като се подчертава значението на културно-цивилизационния подход в географските изследвания. Общата част изследва културно-цивилизационното пространство на Средиземноморието – географска структура на Средиземно море, средиземноморската урбанизация, архитектура, климат, ландшафти, земеделие, кулинарни традиции, етноси, езици, религии. Акцентира се върху историческото развитие на средиземноморските цивилизации и култури, формирането на съвременната политическа карта на региона, интеграционните процеси и съвременните проблеми. В регионалната част се анализират средиземноморските страни – 21 държави от Европа, Африка и Азия с излаз на Средиземно море. На базата на системния и комплексния подход се прилага универсален алгоритъм, който включва следните елементи: географско положение и граници, природни условия и ресурси, историческо развитие и политическо управление, общество и урбанизация, секторна и териториална структура на стопанството. Специално внимание се отделя на значението на всяка страна като туристическа дестинация.

Предварителни изисквания:

Студентите трябва:

- да са издържали успешно курсовете по Природна география на континентите, Геодемография и миграционни процеси, Политическа география, География на световната икономика;
- да изработват и интерпретират карти с различно тематично съдържание;
- да анализират различни литературни и статистически материали;
- да работят с интернет

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

Очаквани резултати:

Успешно завършилите обучението по тази дисциплина:

Ще знаят:

- Пространственият обхват и границите на средиземноморските страни
- Основните етапи в културно-историческото развитие на средиземноморските страни
- Особенности на природно-ресурсния потенциал и екологичните проблеми в средиземноморските страни
- Социално-демографските и етно-религиозните особености и проблеми на населението на средиземноморските страни
- Особенности на социално-икономическото пространство и регионалните различия на средиземноморските страни
- Характерните особености и специфичните черти на средиземноморските страни

Ще могат да:

- Да извършват сравнителна географска характеристика на средиземноморските страни
- Да открият ролята и значението на географския фактор в икономическото, политическото и културното развитие на средиземноморските страни
- Да формулират изводи за съвременните екологични, социално-икономически и геополитически проблеми в развитието на средиземноморските страни
- Да оценяват практико-приложното значение на различните проекти в рамките на интеграционните обединения в рамките на средиземноморските страни и тяхната роля за повишаване на жизнения стандарт на населението и военно-политическата стабилност в региона
- Да съставят карти, картосхеми и картодиаграми с различно тематично съдържание
- Да усъвършенстват уменията си за разработване на курсови работи

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1.	Културно-цивилизационният подход в географията	4
2.	Географска структура на Средиземно море	2
3.	Урбанизация и архитектура на средиземноморския бряг	2
4.	Средиземноморски климат, ландшафти и земеделие	2
5.	Кулинарни традиции в средиземноморската кухня	2
6.	История на средиземноморските цивилизации и култури	4
7.	Общества и религии в Средиземноморието	4
8.	Политическа карта на Средиземноморския регион	4
9.	Цивилизационно-географски подрегиони на Средиземноморския регион	6
Теми – Упражнения		
1.	Турция	2

2.	Гърция и Кипър	2
3.	Албания	2
4.	Черна гори и Босна и Херцеговина	2
5.	Хърватия и Словения	2
6.	Италия и Малта	2
7.	Франция и Монако	2
8.	Испания	2
9.	Мароко	2
10.	Алжир	2
11.	Тунис и Либия	2
12.	Египет	2
13.	Израел	2
14.	Ливан	2
15.	Сирия	2

Библиография

1. Ангелов, Ч., Миниатюрни държави. Кратък географски справочник. София, 1994.
2. Баро, Ж., Г. Биго, География на света. София, 2008.
3. Бейли, Р., Франция – пътеводител на National geographic. София, 2014.
4. Божинов и др. Страните в света, 2010. София, 2010.
5. Божинов, Н. и др., Светът – карти, имена, числа. Справочник по страни. София, 2007.
6. Бродел, Ф., Средиземно море и средиземноморският свят по времето на Филип II, т. 1, 2. София, 1998.
7. Бъчваров, М., География на културата или културна интерпретация на географията. – В: Социална и културна география. София и В. Търново, 2004.
8. Генов, Н., Египет. София, 2003.
9. Голяма енциклопедия на страните. Том 1 – Южна Европа. София, 2006.
10. Голяма енциклопедия на страните. Том 2 – Западна Европа. София, 2007.
11. Голяма енциклопедия на страните. Том 4 – Централна Европа и Балканите. София, 2007.
12. Голяма енциклопедия на страните. Том 11 – Мала Азия и Централна Азия. София, 2007.
13. Голяма енциклопедия на страните. Том 12 – Австралия и Близък Изток. София, 2007.
14. Голяма енциклопедия на страните. Том 13 – Северна Африка. София, 2007.
15. Джерсън, Т., Италия – пътеводител на National geographic. София, 2014.
16. Джерард, М., Гърция – пътеводител на National geographic. София, 2010.
17. Димитров, Е. и др. География на балканските страни. Шумен, 2006.
18. Дойков, В., Турция. Русе, 2003.
19. Дойков, В., Хърватия. София, 2006.
20. Дойков, В., Черна гора. София, 2007.
21. Дойков, В., Гърция. София, 2007.
22. Дойков, В., М. Дойков, Италия. Географска библиотека. Русе, 2013.
23. Дънлоп, Ф., Испания – пътеводител на National geographic. София, 2011.
24. Карастоянов, Ст. и др., Политическа и регионална география на балканските страни, т. 1. София, 2011.

25. Карахасан-Чънар, И., Турция. София, 2000.
26. Карпантие Ж., Льобрен, Фр. (съставители), История на Средиземноморието. София, 2001.
27. Килонен, К., Енциклопедия Страните в света и техните знамена. София, 2007.
28. Лакост, Ив (съст.), Геополитически речник на света. София, 2005.
29. Матвеевич, П., Средиземноморски молитвеник. София, 2009.
30. Николов, Б., Средиземно море – неговите врати и „ключове”. София, 1974.
31. Попов, Н., География на Средиземноморието. Културно-цивилизационно пространство. Средиземноморски страни. София, 2015.
32. Русев, М., Суецкият канал. – География, 1, 1988.
33. Русев, М., Геополитическо положение на Турция. – Проблеми на географията, 1, 1996.
34. Русев, М., Комплексна географска характеристика на Египет. – Обучението по география, 1, 2002.
35. Русев, М., Европейската интеграция на Турция – геополитическа амбиция, необходимост или реалност. – Геополитика, 4, 2006.
36. Русев, М., Обществена география. София, 2008.
37. Ръдърфорд, Гр., К. Томасети., Истанбул и Западна Турция – пътеводител National geographic. София, 2011.
38. Симеонова, Л., Пътуване към Константинопол. Търговия и комуникации в Средиземноморския свят (края на IX – 70-те години на XI в.). София, 2006.
39. Стоянов, П., Централизъмът в Гърция. – География, 4, 1991.
40. Тарле, Е., Експедицията на адмирал Сенявин в Средиземно море. Варна, 1972.
41. Трайков, Т., Дубровник – минало и настояще. – География`21, 6, 2006.
42. Урс – Миедан, М., Картаген. София, 2000.
43. Христов, Л., Ориентири на културата в Европа. София, 2003.
44. Христов, Л., Пътят на културата. Зад посланията на източноазиатските и европейските духовни традиции. – В: Социална и културна география. София и В. Търново, 2004.
45. Хъмфрис, А., Египет – пътеводител на National geographic. София, 2008.
46. Цонева, М., Европа и Средиземноморието. Благоевград, 2011.
47. Чуков, Вл., Арабският Близък Изток и Централна Азия. София, 2006.
48. Яранов, Д., Остров Самотраки. Географска скица. – Изв. на БГД, VI, 1939.
49. Яранов, Д., Средиземноморските земи: Географски очерк. Ч. I, II, III. – Год. на СУ „Св. Кл. Охридски”, ИФФ, т. 35, 36, 37, 1939, 1940, 1941.
50. Яранов, Д., Средиземноморските земи и тяхната роля в историята. – Просвета, 2, 1940.
51. Яранов, Д., Беломорска Тракия и Приморска Македония. – Военен журнал, 2, 2000.
52. Яранов, Д., Средиземноморските земи и тяхната роля в историята. – Просвета, 2, 1940.

Дата: 1.02.2018 г.

**Съставили: доц. д-р Николай Попов
гл. ас. д-р Ивайло Стаменков**